

hebben aan de wedstrijd deelgenomen

de blije kasseien (vervolg)

in de brouwerij heeft alle hout betekenis
het mooiste rondhout
wordt bij de diepste feesten gebruikt

planken stoken we enkel
om warmte te verkrijgen

bewerkt hout doorgaans
geen verheugende
& blijmakende betekenis

vandaag kregen de twaalf planken
die naast het vuur lagen
wél betekenis

de vrouw gaf die daaraan

elke plank betekende
een pijn die haar

die voorbije vier maal zeven jaar
waren aangedaan
een verlies
dat zij had geleden
een leegte
die zij had ondervonden

meer dan een half uur
stonden wij met drieën toe te kijken
hoe zij dat dozijn planken
van het kwaad-in-haar
één na één
behoedzaam want veelbetekenend
aan het vuur toevertrouwde

na de twaalfde plank
vormden we met ons vieren
een kring rond het vuur

dan ging ze in het midden staan
met haar gezicht naar het bos

minuten duurde het
voor zij helemaal be-keerd was

de stralende lentezon van die dag
deed haar gelaat gelukwensend mee stralen

we omhelsden haar al even gelukwensend

daarbij voelden wij
hoe heel haar lichaam
weer van vreugde vervuld was

toen lieten mieke & ik
beide vrouwen in de tuin achter
voor het vieren van het waterfeest
onder de negen meter hoge fontein

bij het verlaten van de tuin
zagen we hoe de zon meefeeeste
want in haar hoogopspattende stralen
ontwaarden we een blije regenboog

heel onze tuin was blij
heel de natuur vierde
met deze lentelijke bekering mee

toen ze getweeën blij-gelouterd
weer op het erf kwamen
was zij helemaal gereed
om voor haar vertrek
de vier-maal-zeven-zegen te ontvangen

zo zegende ik haar ogen oren mond
handen voeten heel haar bekeerde lichaam
naar de volgende zeven jaar toe
& omhelsden we haar alledrie

toen ze het erf verliet
klapten alle kasseien onder haar

van vreugde in de stenen handen

LUC VERSTEYLEN

564

Kerst

'Kerst' is de vermomming van 'Christ(us)'

Het verspringen van twee lettertekens in een woord heet in de taalkunde 'omzetting' of 'verspringing'; als technische term: 'metathese'. Dat kan gebeuren ofwel in dezelfde taal ofwel wanneer een woord van de ene taal overgaat naar een andere taal. Omzetting in dezelfde taal. 'Bron' naast het Middelnederlandse 'borne' waarvan, vooral in plaats- en eigennamen, '-borre-', is overgebleven, zoals in 'Borremans'. Het D. 'drei' (drie) werd, zonder verspringing, 'dritte' (derde), maar het Nederlandse 'drie' werd, mét verspringing, 'derde', ook in 'dertig'. Zo ook het D. 'Wespe' (wesp), naast het Beiers-Duitse 'Wepse'; dit komt ook in Ndl. dialecten vaak voor; zoals 'geps' naast 'gesp'. Omzetting over de taalgrens. 'Christos' (Gr.) en 'Christus' (L.) werd in het Ndl. door omzetting van de volgorde 'r-klinker-s' in 'klinker-r-s': 'kerst-', zoals in 'kerstemisse - kerstmis'; in het E. 'Christmas' heeft geen omzetting plaats gehad. Het D. 'brennen' en het Ndl. 'branden' zijn in het E. 'to burn'.

Het Ndl. 'vers' is 'fresh' in het E. Het Volkslatijnse 'parabola' (vergelijking, gelijkenis) werd door omzetting van de volgorde 'r-b-l' in 'l-b-r' in het Sp.: 'palabra' (eerst 'gelijkenis', daarna 'zin', en nu 'woord').

Telkens wanneer in het Ndl. het woord 'kerst' gebruikt wordt, heb je - door letter-omzetting - in de grond te doen met het Lat. 'Christus' en het Gr. 'Christos'. Dit laatste komt van het Gr. ww. 'chri_' (wrijven, inwrijven, zalven). 'Christos' is: 'de gezalfde'. Met dat woord werd in het Gr. het Hebr. 'm_sjah' (messias) weergegeven. 'We hebben de Messias gevonden', laat Johannes (Joh. 1,41) Andreas zeggen tegen zijn broer Petrus en hij voegt er, als terzijde, aan toe: 'Messias betekent: gezalfde'. 'Messias-Christos-Christus-Gezalfde' is de verhogingsnaam van Jezus.

Met 'kerst-' als eerste lid geeft het woordenboek niet minder dan 130 samenstellingen: van 'kerstattribuut' tot 'kerstzegel'. 'Kerstenen' is een verouderd woord voor 'dopen'. 'Kerstening' is 'bekering tot het christendom'.

De 'Kerstman' is een sprookjesfiguur, met name een kleine oude man met lange baard in rode, besneeuwde mantel, die de kerstgeschenken brengt; in Amerikaans Engels 'Santa Claus', in Brits-Engels 'Father Christmas'. Het gebak dat uitsluitend met Kerstmis op tafel komt, heet in het Fr. 'bûche de Noël', in het Ndl. 'kerststronk' of 'boomstam'. De 'kerstster' ('euphorbia pulcherrima') is een kamerplant met doorgaans rode, soms roze of witte schutbladeren, die rond Kerstmis bloeit, maar 'Kerstster' (met hoofdletter) is een van de meest opvallende versieringen met Kerstmis: ze verwijst naar een tekst van Matteüs. De Wijzen uit het Oosten 'vroegen: "Waar is de pasgeboren koning van de joden? Wij hebben namelijk zijn ster zien opgaan en zijn gekomen om hem eer te bewijzen." ' (Mat. 2,2)

BART MESOTTEN

Zondagsgebed

Bij de zevende paaszonndag

Gezalfde van God

Blinden kan ik niet opnieuw laten zien, God.
Ik kan wel hun hart openen voor alles wat mooi is.
Kreupelen kan ik niet laten lopen
en doden niet doen opstaan,
maar aan armen kan ik wel uw boodschap van geluk
en vrede verkondigen.
Wil mij daartoe uw liefdekracht schenken
en mij zalven met olie van vreugde.
Laat uw tederheid doordringen tot in de kern van mijn leven,
zodat ik van kop tot teen en in alles wat ik zeg en doe
van U kan getuigen en mensen 'nieuw' kan maken,
in uw Naam.

Zondagsgebed plukt uit de *Gebedskalender Kerk+Leven 2009*. Deze handzame scheurkalender, met vermelding van alle heiligen van de dag en dagelijks een aangepast gebed, is tegen 15 euro (zonder verzendingskosten) te koop in een van de liturgische centra in uw buurt: De 3 Leliën, Leopoldstraat 59, 2000 **Antwerpen**, 03/231.03.39 • De 3 Provinciën, Abdijstraat 1, 3271 **Averbode**, 013/78.04.60 • De Wijngaard, Begijnhof 4, 8000 **Brugge**, 0477/26.56.17 • Incontri, Kolenmarktstraat 61, 1000 **Brussel**, 02/509.97.32 • LKD, Dijkstraat 32-34, 9200 **Dendermonde**, 052/20.19.76 • Carmelitana, Burgstraat 46, 9000 **Gent**, 09/225.48.36 • Pascali, Nederpolder 16, 9000 **Gent**, 09/223.40.30 • De Bron, Marktstraat 88, 8530 **Harelbeke**, 0477/26.56.17 • PIC, Tulpinstraat 75, 3500 **Hasselt**, 011/21.29.46 • Castrum Abdij Keizersberg, Mechelsestraat 202, 3000 **Leuven**, 016/31.00.65 • De Peerle, Frederic de Merodestraat 18, 2800 **Mechelelen**, 015/29.84.62 • De Branding, Kerkstraat 22, 8400 **Oostende**, 0477/26.56.17 • Hernieuwen, Noordstraat 100, 8800 **Roeselare**, 051/20.15.41 • De Vlaspit, Vlasfabriekstraat 14, 1060 **Sint-Gillis**, 02/533.29.39 • De Oude Linden, Abdijstraat 40 c, 2260 **Tongerlo**, 014/53.82.13.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

Vorige week had ik het erover dat de zomer nu echt kan gaan beginnen, zeker nu de IJsheiligen terug uit het land verdwenen zijn. Dat in de maand mei al enkele zomerse dagen kunnen voorkomen, zegt volgende spreuk:

**IN MEI ALVAST
ZIJN JAS EN HOED TOT LAST**

Deze warme dagen kunnen dan weer aanleiding geven tot onweer:

**HET ONWEER IN DE SCHONE MEI
DOET 'T KOREN BLOEIEN OP DE HEI**

Alleszins:

**ONWEER IN MEI
MAAKT DE BOEREN BLIJ**

of:

**ONWEER IN MEI
ZEGENT VELD EN WEI**

Mochten de bijen in deze maand te voorschijn komen, dan wordt dat als een gunstig voorteken beschouwd. Eén enkele bij zou al voldoende zijn:

**EEN BIJ IN MEI
IS ZO GOED ALS EEN EI**

en:

**ZWIERT HIER EN DAAR IN MEI EEN BIJ
DAT MAAKT DE LANDMAN 'T HARTE BLIJ**

KRISTIEN VAN ZUMMEREN